

Lieksan kaupungin hallintosääntö

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 29.5.2017, voimaantulo 1.6.2017

Päivitykset:

- Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 18.12.2017, voimaantulo 1.1.2018 (liikelaitokset ym.)
- Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 27.5.2019, voimaantulo 1.6.2019 (yksityistielaki, nimikemuutoksia ym.)
- Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 27.4.2020 (§ 11 tilitoimistoliikelaitos, Nurmes-Valtimo kuntaliitos)
- Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 26.4.2021 (§ 89 a valtuuston sähköiset kokoukset)
- Kaupunginvaltuuston hyväksynyt 31.5.2021 § 45, voimaantulo 1.8.2021
- Kaupunginvaltuuston käsittely 20.6.2022 § 56, voimaantulo 1.8.2022
- Kaupunginvaltuuston käsittely 30.1.2023 § 10, voimaantulo 1.2.2023
- Kaupunginvaltuuston käsittely 25.9.2023 § 84, voimaantulo 1.10.2023
- Kaupunginvaltuuston käsittely 29.4.2024 § 21, voimaantulo 1.5.2024

Hallintosääntö

I. HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....1

1. Kaupungin johtaminen	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen	1
2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä	1
3 § Esittely kaupunginhallituksessa	1
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	1
5 § Kaupungin viestintä.....	1
2. Toimielinorganisaatio	2
6 § Valtuusto.....	2
7 § Kaupunginhallitus	2
8 § Kaupunginhallituksen lupajaosto	2
9 § Tarkastuslautakunta.....	2
10 § Hyvinvointilautakunta.....	2
11 § Liikelaitosten johtokunnat	2
12 § Vaalitoimielimet	3
13 § Vaikuttamistoimielimet.....	3
3. Operatiivinen organisaatio	3
14 § Operatiivinen organisaatio	3
15 § Kaupunginjohtaja	3
16 § Kaupungin johtoryhmä	4
17 § Palvelualueiden organisaatio ja tehtävät.....	4
18 § Palvelualueiden johtajat	4
19 § Tulosityksikköpäällikkö	4
20 § Toimintayksikön esihenkilö.....	4
21 § Liikelaitoksen johtaja	5
4. Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	5
22 § Konserniohjohto.....	5
23 § Konserniohjon tehtävät ja toimivallan jako.....	5
24 § Sopimusten hallinta	5
5. Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako	5
25 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta	5

26 § Kaupunginhallituksen lupajaoston tehtävät ja toimivalta	6
27 § Hyvinvointilautakunnan tehtävät ja toimivalta	6
28 § Viranhaltijoiden yleiset tehtävät ja toimivalta	7
29 § Viranhaltijoiden tehtävät ja erityinen toimivalta.....	9
30 § Liikelaitosten johtokuntien tehtävät	21
31 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	23
32 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	23
33 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.....	23
34 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi	23
35 § Asian ottaminen liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.....	23
36 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	23
6. Normaalista toimivallasta poikkeaminen.....	24
37 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	24
38 § Normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa.....	24
7. Toimivalta henkilöstöasioissa	24
39 § Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa	24
40 § Viran tai toimen perustaminen ja lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen	24
41 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	24
42 § Kelpoisuusvaatimukset	25
43 § Haettavaksi julistaminen	25
44 § Palvelussuhteeseen ottaminen	25
45 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	25
46 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista.....	26
47 § Loma- ja työaikajärjestelyt	26
48 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat.....	26
49 § Muut kuin harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat.....	26
50 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	26
51 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	27
52 § Sivutoimet.....	27
53 § Työntekijän työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	27
54 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	27
55 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	28
56 § Lomauttaminen.....	28
57 § Palvelussuhteen päättyminen	28
58 § Menettyjen ansioiden korvaaminen	28
59 § Palkan takaisinperiminen	28
8. Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen	28
60 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät.....	28
61 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät	29
62 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät	29
II. TALOUS JA VALVONTA	30
9. Taloudenhoito	30
63 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	30
64 § Talousarvion täytäntöönpano	30
65 § Toiminnan ja talouden seuranta	30
66 § Talousarvion sitovuus.....	30
67 § Talousarvion muutokset.....	30
68 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	31
69 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	31
70 § Rahatoimen hoitaminen	31
71 § Maksuista päättäminen	31
72 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	32
10. Ulkoinen valvonta	32
73 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	32
74 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	32

75 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.....	32
76 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	33
77 § Tilintarkastusyhteisön valinta	33
78 § Tilintarkastajan tehtävät	33
79 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	33
80 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi.....	33
11. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	33
81 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	33
82 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	34
83 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	34
84 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	34
III. VALTUUSTO	35
12. Valtuuston toiminta.....	35
85 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	35
86 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	35
87 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	35
88 § Istumajärjestys.....	35
13. Valtuuston kokoukset.....	36
89 § Valtuuston kokous.....	36
90 § Kokouskutsu	36
91 § Esityslista	36
92 § Sähköinen kokouskutsu	37
93 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	37
94 § Jatkokokous	37
95 § Varavaltuutetun kutsuminen	37
96 § Läsnäolo kokouksessa	37
97 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	37
98 § Kokouksen johtaminen	38
99 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	38
100 § Tilapäinen puheenjohtaja	38
101 § Esteellisyys	38
102 § Asioiden käsittelyjärjestys.....	38
103 § Puheenvuorot	38
104 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	39
105 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	39
106 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	39
107 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	39
108 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	39
109 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	40
110 § Toimenpidealoite.....	40
111 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	40
112 § Päätösten tiedoksianto.....	40
14. Enemmistövaali ja suhteellinen vaali.....	40
113 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	40
114 § Enemmistövaali.....	41
115 § Valtuuston vaalilautakunta	41
116 § Ehdokaslistojen laatiminen	41
117 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	41
118 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	41
119 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	41
120 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	42
121 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	42
15. Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	42
122 § Valtuutettujen aloitteet.....	42
123 § Kaupunginhallitukselle osoitettavat kysymykset	42
124 § Kyselytunti.....	42

IV. PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY 44

16. Kokousmenettely	44
125 § Määräysten soveltaminen.....	44
126 § Toimielimen päätöksentekotavat	44
127 § Sähköinen kokous	44
128 § Sähköinen päätöksentekomenettely	44
129 § Kokousaika ja -paikka	44
130 § Kokouskutsu	44
131 § Sähköinen kokouskutsu	45
132 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	45
133 § Jatkokokous.....	45
134 § Varajäsenen kutsuminen	45
135 § Läsnäolo kokouksessa.....	45
136 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	46
137 § Kokouksen julkisuus	46
138 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	46
139 § Tilapäinen puheenjohtaja	46
140 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	46
141 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	46
142 § Esittelijät	46
143 § Esittely	46
144 § Esteellisyys	47
145 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	47
146 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	47
147 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	47
148 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	47
149 § Äänestys ja vaali	48
150 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	48
151 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille	49
17. Muut määräykset.....	49
152 § Aloiteoikeus	49
153 § Aloitteen käsittely	49
154 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	49
155 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	49
156 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	50
18. Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet	50
157 § Yleiset määräykset	50
158 § Kokouspalkkiot	50
159 § Palkkio lisätunneilta	51
160 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta.....	52
161 § Vuosipalkkiot	52
162 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen	52
163 § Muut kokoukset ja tilaisuudet	53
164 § Palkkio toimituksista	53
165 § Kokouksen peruuntuminen.....	53
166 § Esittelijän ja sihteerin palkkio	53
167 § Palkkion maksamisen edellytykset.....	53
168 § Palkkioiden maksaminen	53
169 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	53
170 § Matkakustannusten korvaaminen.....	54
171 § Tarkemmat ohjeet.....	54
172 § Erimielisyyden ratkaiseminen	54

V. VOIMAANTULO 54

173 § Voimaantulo.....	54
------------------------	----

I. HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1. Kaupungin johtaminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Lieksan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu strategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa. Valtuusto siirtää toimivaltaansa tämän hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

3 § Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupungin strategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin,
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla,
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut,
4. hyväksyy kaupunginjohtajan kotimaan virkamatkat, matka- ja kululaskut,
5. myöntää kaupunginjohtajalle vuosilomat.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupungin viestintää ja tiedottamista johtaa kaupunginhallitus, joka hyväksyy yleiset ohjeet kaupungin viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, kaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja sekä muut palvelualueiden johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet.

2. Toimielinorganisaatio

6 § Valtuusto

Valtuustossa on 35 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 85 §:ssä.

7 § Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenten keskuudesta hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto päättää kaupunginhallituksen toimikaudesta suorittaessaan kaupunginhallituksen jäsenten vaalin.

8 § Kaupunginhallituksen lupajaosto

Kaupunginhallituksella on lupajaosto, joka toimii kaupungin maankäyttö- ja rakennuslain sekä ympäristönsuojelulain mukaisena viranomaisena. Lupajaostossa on viisi (5) jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus valitsee lupajaostoon toimikaudekseen keskuudestaan kaksi (2) jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet, jotka voivat olla myös kaupunginhallituksen varajäseniä. Valtuusto valitsee jaostoon kolme (3) jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet.

Kaupunginhallitus nimeää valitsemistaan jäsenistä lupajaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

9 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

11 § Liikelaitosten johtokunnat

Liikelaitokset toimivat suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa. Liikelaitosten johtokunnat koostuvat luottamushenkilö- ja viranhaltijaedustajista.

Kuntatekniikkaliikelaitos

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista 5 on luottamushenkilöitä ja 2 kaupungin johtavia viranhaltijoita. Valtuusto valitsee johtokunnan jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnassa on viisi (5) jäsentä, joista 3 on luottamushenkilöitä ja 2 kaupungin johtavia viranhaltijoita. Valtuusto valitsee johtokunnan jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

12 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

13 § Vaikuttamistoimielimet

Kunnassa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat kuntalain mukaisia edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamiskanavia, eivätkä ne ole kuntalain 30 §:n mukaisia toimielimiä.

Vaikuttamistoimielimet osallistuvat päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla. Nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus hyvinvointilautakunnan kokouksissa. Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa.

3. Operatiivinen organisaatio

14 § Operatiivinen organisaatio

Kaupungin operatiivista toimintaa johtaa kaupunginjohtaja. Kaupungissa toimii johtoryhmä, johon jäsenet nimeää kaupunginjohtaja.

Operatiivista toimintaa varten kaupungin organisaatio jakautuu palvelualueisiin, jotka ovat elinvoima-, hyvinvointi- ja hallinto- ja talouspalvelut.

Palvelualueet on jaettu tulosyksiköiksi, jotka koostuvat yhdestä tai useammasta kustannuspaikasta.

Liikelaitoksina toimivat kuntatekniikka ja vesihuolto.

15 § Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin operatiivisesta toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginjohtajan ollessa estynyt, esteellinen tai viran ollessa avoinna, kaupunginjohtajan tehtäviä hoitaa hallintojohtaja. Mikäli hallintojohtaja on estynyt, esteellinen tai virka on avoinna, virkaa hoitaa talousjohtaja, elinvoimajohtaja tai hyvinvointijohtaja, tässä järjestyksessä.

Kaupunginjohtajan ollessa estynyt tai viran ollessa avoinna pidempään kuin yhden kuukauden, kaupunginhallitus päättää viran hoitajasta.

16 § Kaupungin johtoryhmä

Johtoryhmä valmistelee kaupungin strategiaa ja työskentelee strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Johtoryhmä voi kutsua toimitelimen puheenjohtajan tai jäsenen tai kaupunginhallituksen puheenjohtajan tai kaupunginhallituksen jäsenen tai kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston jäsenen kokoukseen.

17 § Palvelualueiden organisaatio ja tehtävät

Elinvoiman palvelualue vastaa kaupungin elinkeinopolitiikkaa edistävästä toiminnasta.

Hyvinvoinnin palvelualue vastaa kaupungin asukkailleen tuottamista hyvinvointipalveluista.

Hallinnon palvelualue vastaa asiakas-, asianhallinta- ja toimistopalvelujen tuottamisesta.

Talouden palvelualue vastaa talous- ja laskentapalvelujen tuottamisesta sekä tietohallintopalveluiden koordinoimisesta.

Elinvoima-, hallinto- ja talouspalvelujen tulosityksikkörakenteesta päättää kaupunginhallitus ja hyvinvointipalvelujen tulosityksikkörakenteesta hyvinvointilautakunta.

Kaupunginhallitus ja hyvinvointilautakunta määräävät alaistensa palvelualueiden organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää palvelualueiden välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

18 § Palvelualueiden johtajat

Palvelualueen johtaja vastaa palvelualueensa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää sen toimintaa.

Palvelualueiden johtajien esihenkilönä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja määrää palvelualueen johtajan sijaisen, joka hoitaa palvelualueen johtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

Elinvoiman palvelualueetta johtaa elinvoimajohtaja.

Hyvinvoinnin palvelualueetta johtaa hyvinvointijohtaja.

Hallinnon palvelualueetta johtaa hallintojohtaja.

Talouden palvelualueetta johtaa talousjohtaja.

19 § Tulosityksikköpäällikkö

Tulosityksikköpäällikkö vastaa tulosalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja palvelualueen johtajan alaisuudessa.

Palvelualueen johtaja määrää tulosityksikköpäällikön sijaisen, joka hoitaa tulosityksikköpäällikön tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

20 § Toimintayksikön esihenkilö

Toimintayksikön esihenkilö vastaa toimintayksikön toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa tulosityksikköpäällikön alaisuudessa.

Tulosityksikköpäällikkö määrää toimintayksikön esihenkilön sijaisen, joka hoitaa toimintayksikön esihenkilön tehtäviä hänen ollessaan poissa tai esteellinen.

21 § Liikelaitoksen johtaja

Liikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Liikelaitoksen johtokunta määrää liikelaitoksen johtajalle sijaisen, joka hoitaa liikelaitoksen johtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

4. Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

22 § Konsernijohto

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

23 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. antaa valtuustolle kaupungin raportointiaikataulun mukaisesti tiedot yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta,
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset,
6. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä,
7. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
8. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen,
9. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtaja

1. toimii konsernin johtajana,
2. myötävaikuttaa aktiivisella omistajaohjauksella konserniyhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

24 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnasta ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta.

Toimielin määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

5. Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

25 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa kuntalaisissa säädetyistä tehtävistä. Lisäksi kaupunginhallitus

1. vastaa kaupungin elinvoiman palvelualueesta,

2. vastaa kaupungin hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta,
3. johtaa ja valvoo tasa-arvotoimintaa,
4. valvoo kaupungin etua ja edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa,
5. antaa lausunnon tai selvityksen valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus katsoo, että valtuuston päätöstä ei ole valituksessa esitetyllä perusteella kumottava,
6. vastaa koko kaupungin tiedotus- ja viestintätoiminnasta ja antaa yleisohjeet sen hoitamisesta,
7. hyväksyy investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio ylittää 500.000 euroa,
8. päättää hankinnoista enintään 2.000.000 euron summaan saakka, silloin kun toimivaltaa ei ole delegoitu viranhaltijalle tai muulle toimielimelle,
9. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä silloin kun toimivaltaa ei ole delegoitu viranhaltijalle tai muulle toimielimelle,
10. päättää tonttien ja rakennuspaikkojen myymisestä ja vaihtamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen hinta on yli 250.000 euroa, mutta korkeintaan 2.000.000 euroa,
11. koordinoi kaupungin työsuojelutoiminnan järjestämistä ja kehittämistä yhteistyössä työsuojeluelinten sekä työsuojeluviranomaisten kanssa,
12. päättää kaupungin henkilöstön työterveyshuollon laajuudesta ja järjestämisestä,
13. ohjaa ja valvoo kaupungin henkilöstöpalveluja yhteistyössä kaupungin yhteistoimintaelinten kanssa,
14. päättää virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltamisesta, kun se sopimuksissa määrätyissä rajoissa on jätetty kaupungin harkintaan,
15. päättää milloin kyseessä on sellainen palvelualueen, tulosyksikön tai liikelaitoksen johtoryhmä, jonka jäsenelle ei suoriteta työaikakorvauksia,
16. päättää kaupungin etuosto-oikeuden ja pakkolunastustoimenpiteiden käyttämisestä,
17. hyväksyy kaavoituskatsauksen (MRL 7 §),
18. vastaa yleiskaavoituksesta,
19. päättää rakennuskiellon määräämisestä ja pidentämisestä asemakaavan laatimisen ja muuttamisen vireillä ollessa,
20. hyväksyy vaikutukseltaan vähäisen asemakaavan ja asemakaavamuutoksen (MRL 52 §),
21. päättää asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista (MRL 60 §),
22. päättää vesihuoltolaitosten toiminta-alueista,
23. päättää kaupungin vaakunan käytöstä,
24. hoitaa tehtävät, joita ei ole muulle toimielimelle tai viranhaltijalle määrätty.

26 § Kaupunginhallituksen lupajaoston tehtävät ja toimivalta

1. toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena,
2. toimii maa-aineslain 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena ja maa-aineslain 14 §:n mukaisena valvontaviranomaisena,
3. toimii kuntien ympäristönsuojelun hallintoa koskevan lain mukaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena,
4. huolehtii maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n mukaisesta valvontatehtävästä,
5. päättää MRL:n 171 §:n mukaisista poikkeamisluvista, kun kysymyksessä ei ole rakennuksen korvaaminen uudella, rakennuksen laajennuksesta tai käyttötarkoituksen muutoksesta,
6. päättää toimialansa osalta perittävistä maksuista ja taksoista,
7. antaa lausuntoja toimialaansa kuuluvissa asioissa.

27 § Hyvinvointilautakunnan tehtävät ja toimivalta

Hyvinvointilautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta, musiikkiopisto- ja kansalaisopistotoiminta sekä kulttuuri-

(kirjasto-, museo- ja kulttuuritoiminta), liikunta- ja nuorisopalvelut sekä kotouttaminen ja ruokahuolto- ja palvelut. Lautakunta huolehtii toimialansa lainsäädännön mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Hyvinvointilautakunnan alaisuudessa voi toimia vanhempain- ja nuorisotoimikuntia, joiden tehtävänä on kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen.

Lautakunta edustaa kaupunkia ja käyttää kaupungin puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Hyvinvointilautakunta

1. vastaa osaltaan kuntalaisten terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisestä,
2. vastaa palvelualueen talousarvion laatimisesta ja valtuuston hyväksymän talousarvion toteuttamisesta,
3. antaa tarpeelliset kertomukset, tilastot ja muut selvitykset annetussa määräajassa,
4. toimii oman toimialansa rekisterinpitäjänä,
5. päättää päiväkotien, ryhmäperhepäiväkotien sekä oppilaitosten nimestä, sijoituspaikasta ja toiminnasta, kuitenkin siten, että päiväkotien ja oppilaitosten toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta päättää kaupunginvaltuusto,
6. päättää kuntakohtaisten varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä,
7. päättää tulosyksiköiden käyttösuunnitelmasta kaupunginvaltuuston määräämissä rajoissa,
8. päättää perittävien maksujen perusteista, taksoista ja niistä vapauttamisesta, ellei asia kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan päätettäväksi,
9. päättää palvelualueen töiden ja tuotteiden suoritushinnoitteluperusteista,
10. hyväksyy toimialallaan investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio ylittää 250.000 euroa, 500.000 euroon asti,
11. päättää yli 250.000 euron hankinnoista 500.000 euroon asti, ja niiden kilpailuttamisesta,
12. päättää puitesopimukseen liittymisestä toimialallaan silloin kun palvelualueetta koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on yli 250.000 euroa ja enintään 500.000 euroa,
13. päättää palvelualueen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) myynnistä ja käytettäväksi luovuttamisesta, kun omaisuuden arvo ylittää 10.000 euroa,
14. päättää opetus- ja koulutustoimen työajoista,
15. päättää toiminta- ja aukioloajoista toimialallaan,
16. päättää tarvittavien erityislupien hakemisesta,
17. päättää oppilaskuljetuksien järjestämisen ja korvaamisen perusteista,
18. päättää palvelualueen avustusten jakamisen perusteista ja jakamisesta,
19. antaa lausuntoja toimialaansa kuuluvissa asioissa.

28 § Viranhaltijoiden yleiset tehtävät ja toimivalta

Esihenkilöiden yleiset tehtävät ja toimivalta

Nimetyillä esihenkilöillä on yleisenä tehtävänä ja ratkaisuvaltana toimialallaan:

1. johtaa, kehittää ja valvoo toimintaa,
2. varmistaa että toiminta on asiakaslähtöistä ja taloudellista,
3. vastaa toimialueensa määrärahojen riittävydestä,
4. vastaa henkilöstön työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta,
5. päättää henkilöstön täydennyskoulutuksesta,
6. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta,
7. vastaa toimialansa ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä,
8. vastaa yhteistyön ylläpitämisestä ja kehittämisestä muiden palvelu- ja tulosyksiköiden sekä sidosryhmien kanssa,
9. vastaa tietosuojan toteutumisesta omassa yksikössään.

Tulosityksikköpäälliköiden yleiset tehtävät ja toimivalta

1. johtaa tulosityksikköään päätettyjen tai sovittujen päämäärien toteuttamiseksi,
2. varmistaa, että toiminta on asiakaslähtöistä ja taloudellista,
3. seuraa ja arvioi tulosityksikön toiminnan tuloksellisuutta,
4. raportoi toiminnasta ja taloudesta annettujen ohjeiden mukaisesti,
5. vastaa tulosityksikkönsä toiminnan organisoinnista ja kehittämisestä,
6. valmistelee tulosityksikkönsä toimialaan kuuluvat asiat toimielimelle, ja vastaa niiden toimeenpanosta,
7. päättää enintään 25.000 euron hankinnoista ja niiden kilpailuttamisesta, ellei toimivallasta ole muuta määrätty,
8. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä, jos puitesopimus koskee yhteen tulosityksikköön hankittavia tavaroita tai palveluita, ja tulosityksikköä koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on enintään 25.000 euroa,
9. päättää tulosityksikössään tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) poistamisesta, tai sen myymisestä, kun omaisuuden arvo on korkeintaan 5.000 euroa,
10. huolehtii ja vastaa avustusten ja muun rahoituksen anomisesta sekä tilityksistä tulosityksikössään,
11. päättää tulosityksikön toimialueelle haettavien tutkimuslupien myöntämisestä,
12. päättää tulosityksikön saatavan kirjaamisesta luottotappioksi kaupungin laskutus- ja perintäohjeen mukaisesti.

Liikelaitosten johtajien yleiset tehtävät ja toimivalta

1. johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan järjestämisestä
2. huolehtii johtokunnan päätösten täytäntöönpanosta ja antaa johtokunnalle sekä kiireellisissä tapauksissa puheenjohtajalle tai varapuheenjohtajalle tiedon liikelaitoksen toiminnan kannalta merkittävistä toimenpiteistä ja tapahtumista,
3. valvoo liikelaitoksen etua ja edustaa johtokunnan puolesta kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa liikelaitoksen tehtäväalueella,
4. päättää laitosta koskevan sopimuksen sisällöstä ja allekirjoittamisesta,
5. päättää laitoksen organisaatiosta ja henkilökunnan tehtävistä,
6. päättää virka- ja työehtosopimusten soveltamisesta laitoksen henkilökuntaan ja muista henkilöstöhallinnollisista asioista kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa,
7. päättää muutoksen hakemisesta sekä selityksen ja lausunnon antamisesta,
8. päättää vapautuksen tai osittaisen vapautuksen myöntämisestä korvauksesta, kun työssä on aiheutettu laitokselle vahinko, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeästä tuottamuksesta,
9. hyväksyy liikelaitoksen investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio on korkeintaan 100.000 euroa,
10. päättää enintään 100.000 euron hankinnoista ja niiden kilpailuttamisesta, ellei toimivallasta ole muuta määrätty,
11. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä, jos puitesopimus koskee vain liikelaitokseen hankittavia tavaroita tai palveluita, ja liikelaitosta koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on enintään 100.000 euroa,
12. päättää liikelaitoksen tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) poistamisesta tai sen myymisestä, kun omaisuuden arvo on alle 10.000 euroa,
13. päättää liikelaitoksen aiheuttaman vahingon korvaamisesta enintään 10.000 euroon saakka,
14. huolehtii ja vastaa avustusten ja muun rahoituksen anomisesta sekä tilityksistä liikelaitoksessa,

15. päättää liikelaitoksen toimialueelle haettavien tutkimuslupien myöntämisestä,
16. päättää liikelaitoksen saatavan kirjaamisesta luottotappioksi kaupungin laskutus- ja perintäohjeen mukaisesti.

Palvelualueiden johtajien yleiset tehtävät ja toimivalta

1. vastaa johtoryhmän jäsenenä strategisesta ja toiminnallisesta johtamisesta,
2. johtoryhmän jäsenenä johtaa palvelualueitaan kaupungin kokonaisedun mukaisesti,
3. vaikuttaa toiminnallaan siihen, että henkilöstö sitoutuu kaupungin strategian ja tavoitteiden mukaiseen toimintaan,
4. hyväksyy palvelualueen investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio ylittää 25.000 euroa, 100.000 euroon asti,
5. päättää palvelualueellaan yli 25.000 euron hankinnoista 100.000 euroon asti, ja niiden kilpailuttamisesta,
6. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä, jos puitesopimus koskee yhdelle palvelualueelle hankittavia tavaroita tai palveluita, ja palvelualueella koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on enintään 100.000 euroa.
7. päättää palvelualueellaan tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) poistamisesta tai sen myymisestä, kun omaisuuden arvo on yli 5.000, mutta alle 10.000 euroa,
8. päättää palvelualueelle haettavien tutkimuslupien myöntämisestä, kun ne koskevat useampaa kuin yhtä tulosityksikköä tai liikelaitosta,
9. määrää palvelualueen laskujen ja muiden maksuasiakirjojen hyväksyjät,
10. vastaa avustusten ja muun rahoituksen sekä hankkeiden ajallaan tapahtuvasta hakemisesta sekä niitä koskevien tilitysten antamisesta palvelualueellaan, kun ne koskevat useampaa kuin yhtä tulosityksikköä,
11. päättää palvelualueellaan hankkeeseen osallistumisesta ja ohjausryhmän jäsenistä, kun hankkeen omarahoitusosuus on enintään 10.000 euroa.

29 § Viranhaltijoiden tehtävät ja erityinen toimivalta

Kaupunginjohtaja

1. johtaa ja valvoo kaupungin hallintoa ja taloutta,
2. vastaa kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta,
3. hyväksyy liikelaitoksia lukuun ottamatta investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio ylittää 100.000 euroa, 250.000 euroon asti,
4. päättää liikelaitoksia lukuun ottamatta yli 100.000 euron hankinnoista 250.000 euroon asti, ja niiden kilpailuttamisesta,
5. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä, jos puitesopimus koskee yhdelle tai useammalle palvelualueelle hankittavia tavaroita tai palveluita, ja palvelualueella koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on yli 100.000 euroa, mutta korkeintaan 250.000 euroa,
6. päättää kaupungin toimintojen sijoittumisesta kaupungin omistamiin tai hallitsemiin kiinteistöihin,
7. seuraa niiden kuntayhtymien ja organisaatioiden toimintaa, joissa kaupunki on mukana,
8. päättää kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä samoin kuin niistä aiheutuvien menojen maksettavaksi hyväksymisestä,
9. käyttää kaupungin puhevaltaa eri viranomaisissa riita- ja rikosasioissa,
10. päättää kaupungin viirin myöntämisestä,
11. vastaa kaupungin valmiussuunnittelusta,
12. määrää palvelualueiden johtajien kululaskujen hyväksyjät,

13. vastaa kaupungin edunvalvonnasta sekä yhteydenpidosta eri sidosryhmiin,
14. päättää tonttien ja rakennuspaikkojen myymisestä ja vaihtamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen hinta on yli 100.000 euroa, mutta korkeintaan 250.000 euroa,
15. päättää tonttien ja rakennuspaikkojen vuokraamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen tai vuokran pääoma-arvo 5 %:n tai sopimuksessa mainitun %-osuuden mukaan laskettuna on enintään 100.000 euroa,
16. päättää tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) poistamisesta tai sen myymisestä, kun omaisuuden arvo on alle 10.000 euroa, eikä omaisuus kuulu yksiselitteisesti millekään palvelualueelle tai liikelaitokselle,
17. päättää tarpeettomaksi käyneiden toimitilojen ja asunto-osakkeiden myymisestä, kun omaisuuden arvo on alle 100.000 euroa,
18. päättää kaupungin omistuksessa olevien asuntojen vuokraamisesta,
19. vastaa konserniyhtiöiltä ostettavien palveluiden tuloksellisuuden ja laadun ohjaamisesta ja valvonnasta,
20. päättää useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevien hankkeiden ohjausryhmien jäsenten nimeämisestä silloin, kun kaupungilla ei ole hankkeessa omarahoitusosuutta,
21. päättää sellaisten kaupungin omistuksessa olevien, käytöstä poistettujen rakennusten myymisestä, jotka kaupungin toimitilojen toimenpideohjelmassa on merkitty merkinnällä "realisoitavat/purettavat".

Kaupungin johtoryhmä

1. johtaa strategian mukaista toimintaa,
2. sopii tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän mukaisista tehtäväkohtaisista palkoista arviointiryhmän esityksestä.

Hallintojohtaja

1. toimii kaupunginhallituksen sihteerinä,
2. vastaa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta,
3. päättää vakuutusten ottamisesta ja irtisanomisesta,
4. vastaa tietoturvan toteuttamisesta,
5. vastaa siitä, että kaupungille kuuluvat yleisiä vaaleja koskevat tehtävät tulevat asianmukaisesti suoritetuiksi,
6. päättää puitesopimukseen tai sen kilpailutukseen liittymisestä, jos puitesopimus koskee useammalle kuin yhdelle palvelualueelle tai liikelaitokselle hankittavia tavaroita tai palveluita ja hankintojen arvo sopimusaikana on enintään 100.000 euroa,
7. koordinoi kaupungin henkilöstöasioiden kokonaisuutta,
8. vastaa tehtävien vaativuuden arviointiprosessin toteuttamisesta,
9. toimii kaupungin KT-yhteyshenkilönä,
10. päättää yhteistoimintakoulutuksesta ja siihen osallistumisesta,
11. päättää viranhaltijoille/työntekijöille pääsopijajärjestöjen ylimpien päättävien elinten kokouksiin osallistumista varten myönnettävästä virkavapaudesta tai työlomasta,
12. neuvottelee pääsopijajärjestöjen kanssa virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltamisesta, kun se sopimuksessa määrättyissä rajoissa on jätetty kaupungin harkintaan,
13. vastaa luottamushenkilöiden ja palvelualueiden yhteisestä koulutuksesta,
14. päättää näyttöpäätelasien korvaamisesta,
15. päättää yli vuoden pituisten määräaikaisten palvelussuhteiden täyttöluvista, pois lukien palkkatukityöllistäminen ja työkoikeilutyöllistäminen,

16. päättää johtoryhmää kuultuaan vakinaisten virkojen ja työsopimussuhteiden täyttöluvista tai asian viemisestä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi,
17. vastaa kaupungin työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä ja valvoo työterveyshuollon palvelusopimuksen toteutumista,
18. päättää sairausajan harkinnanvaraisen palkan maksamisesta virka- ja työehtosopimusten perusteella,
19. hoitaa kunnallisten virkaehtosopimusten neuvottelumenettelystä tehdyn pääsopimuksen ja työehtosopimusten sekä yhteistoimintalaissa (Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa) tarkoitetut neuvottelut, ja neuvottelee virka- tai työehtosopimuksen tekemisestä, jos Kunnallinen työmarkkinalaitos on antanut siihen kaupungille valtuutuksen, huolehtii kunnallisen virka- ja työehtosopimuslainsäädännön edellyttämästä valvonnasta,
20. päättää tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän mukaisista tehtäväkohtaisista palkoista johtoryhmässä sovitun mukaisesti.

Talousjohtaja

1. vastaa kaupungin talousarvioprosessista sekä kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen valmistelusta,
2. vastaa kaupungin ulkoisesta laskennasta sekä Lieksan kaupungin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnasta,
3. vastaa toiminnan ja talouden seurannan prosesseista niin kuin 65 §:ssä määrätään,
4. vastaa kaupungin liikelaitosten ohjaamisesta ja valvonnasta,
5. valvoo ja tukee kaupungin tytäryhtiöitä talouden ja hallinnon hoitamisessa,
6. vastaa osaltaan rahatoimen hoitamisesta niin kuin 70 §:ssä määrätään,
7. vastaa kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle sekä yleishallinnolle kuuluvien valtiosuukausien ja -avustusten hakemisesta,
8. päättää valtionosuuspäätöksiin tyytymisestä tai oikaisuvaatimuksen tekemisestä,
9. vastaa kiinnityksistä ja vakuuksista, ellei toimivallasta ole muuta määrätty,
10. vastaa laskutuksen ja perinnän ohjauksesta,
11. käyttää kaupungin puhevaltaa velkajärjestelyasioissa,
12. vastaa taloushallinnon toteuttamisesta ja ohjauksesta,
13. vastaa tietohallinnon ohjauksesta,
14. päättää valtiolle perintönä tulleen omaisuuden hakemisesta kaupungille ja kaupungille testamentatun tai lahjoitetun omaisuuden vastaanottamisesta, sekä antaa varojen hoitoa ja käyttöä koskevat tarpeelliset ohjeet, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole käytöstä määrätty.

Elinvoimajohtaja

1. vastaa kaupungin strategian valmistelusta ja seurannasta,
2. vastaa kaupunkikonsernin markkinoinnista ja viestinnästä,
3. vastaa maankäytön, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kokonaisuuden johtamisesta,
4. vastaa kaupungin innovaatio- ja kehittämishankkeiden valmistelusta ja koordinoinnista,
5. vastaa työllisyysasioista,
6. toimii poikkeusolojen ja kriisitilanteiden tiedottajana,
7. valmistele kaupunkinhallitukselta haettavat yhdistysten avustukset,
8. päättää tonttien ja rakennuspaikkojen myymisestä ja vaihtamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen hinta on yli 25.000 euroa, mutta korkeintaan 100.000 euroa.

Hyvinvointijohtaja

1. vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnista,
2. vastaa hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden johtamisesta, mukaan lukien kaupungin ruokahuolto,
3. päättää rehtorin tehtävien hoitoa koskevan määräyksen antamisesta opettajalle ja tehtävän poisottamisesta (POL 37 §, LL 30 §),
4. päättää apulais-/vararehtorin määräämisestä tai tehtävän poistamisesta (POL 37 §, LL 30 §),
5. päättää kaupunkikohtaisten viranhaltijoiden toimipaikan määräämisestä (POL 37 §),
6. päättää hyvinvointilautakunnan vastuualueella kuntakohtaisen arvioinnin toteuttamisesta,
7. päättää pidennettyyn oppivelvollisuuteen siirtämisestä tai sen purkamisesta,
8. päättää erityisen tuen antamisesta ja sen purkamisesta hyvinvointilautakunnan antamien linjausten mukaisesti.
9. päättää perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lukuvuosittaisesta tuntikehyksestä talousarvion puitteissa ja hyvinvointilautakunnan linjausten mukaisesti.

Hallinnon palvelualue

Tiedonhallintasuunnittelija

1. hoitaa kaupungin arkistointia ja arkistonmuodostusta kaupunginhallituksen tekemien päätösten ja antamien ohjeiden mukaisesti,
2. avustaa eri arkistonmuodostajia arkistonmuodostussuunnitelmien laatimisessa ja ajan tasalla pitämisessä, sekä tarkastaa suunnitelmat ennen käyttöönottoa,
3. päättää arkistonmuodostajien asiakirjojen osittaisesta tai täydellisestä siirtämisestä kaupungin keskusarkiston hoidettavaksi,
4. päättää keskusarkistossa säilytettävien asiakirjojen lainauksesta keskusarkiston ulkopuolelle ja niiden käyttämisestä tutkimustarkoituksiin,
5. osallistuu tietojen/asiakirjojen säilytysaikojen määrittelyyn,
6. päättää kaupungin arkistotoimeen liittyvien asiakirjojen hävittämistavasta,
7. vastaa tietosuoja-asioiden järjestämisestä ja ohjaamisesta sekä osallistuu osaltaan tietoturvan toteuttamiseen.

Elinvoiman palvelualue

Maankäyttöpäällikkö

1. toimii maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n tarkoittamana kunnan kaavoittajana,
2. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n tarkoittamista maankäyttösopimuksista, kun maankäyttösopimuksen arvo on korkeintaan 30.000 euroa,
3. päättää antaa erityisistä syistä kiinteistönmuodostamislain 32 §:n mukaisen suostumuksen lohkomiseen sitovan tonttijaon mukaisella alueella,
4. päättää antaa erityisistä syistä kiinteistönmuodostamislain 33 §:n mukaisen suostumuksen lohkomiseen asemakaava-alueen ulkopuolella,
5. hyväksyy maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:n tarkoittamat erilliset tonttijaot ja 80 §:n tarkoittamat tonttijakojen muutokset ja kumoamiset,
6. antaa lausunnon kaupungin lupaviranomaiselle rajanaapurina sekä maankäyttö ja rakennuslain 81 §:n (tonttijako), 128 §:n (maisematyöluupa), 137 §:n (suunnittelutarveratkaisu) ja 171 §:n (poikkeaminen) mukaisissa asioissa,
7. päättää tonttien ja rakennuspaikkojen, muiden alueiden, muiden rakennusten kuin toimitilojen, sekä rakenteiden myymisestä ja vaihtamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen hinta on alle 25.000 euroa,

8. päättää kohdassa 7 mainittujen kohteiden vuokralle tai muuhun käyttöön luovuttamisesta (pois lukien muuntamot) sekä alueiden vuokralle tai muuhun käyttöön ottamisesta, kun kaupan tai vaihdon kohteen arvo on enintään 30.000 euroa, tai vuokrakohteen vuosivuokra on enintään 1.500 euroa, ja kun toimenpide on tarpeellinen kaavan toteuttamisen edistämiseksi tai muusta hyvin perustellusta syystä,
9. päättää vuokralle tai muuhun käyttöön luovutettavien alueiden hinnan tai vuokran tai korvauksen alentamisesta maapoliittisen ohjelman mukaisesti, kun kaupan tai vaihdon kohteen arvo on enintään 30.000 euroa, tai vuokrakohteen vuosivuokra on enintään 1500 euroa, ja kun toimenpide on tarpeellinen kaavan toteuttamisen edistämiseksi tai muusta hyvin perustellusta syystä,
10. päättää rakentamisvelvollisuutta koskevan pidennyksen myöntämisestä kaupungin luovuttamien tonttien ja muiden alueiden rakentamisvelvollisuuden täyttämisestä enintään kahden vuoden ajaksi,
11. päättää ilmoitusten ja tiedonantojen sijoittamisesta Lieksan kaupungin hallinnassa olevilla alueilla asemakaavan mukaisia yleisiä alueita lukuun ottamatta,
12. antaa etuostolaissa tarkoitetut todistukset ja vastaa kunnalle etuostolaissa annettujen oikeuksien turvaamisesta,
13. päättää MRL:n 104 ja 108 §:ssä tarkoitetuista korvauksista niissä tapauksissa, kun korvaussumma on enintään 10.000 euroa,
14. päättää viisi vuotta pidemmästä vuokrasopimuksesta yleisiin alueisiin rinnastettavilla alueilla yleishyödyllisissä tarkoituksissa ja korkeintaan kymmenen vuoden vuokrasopimuksesta pellon vuokrauksessa.

Rakennustarkastuspäällikkö

1. päättää rakennus-, toimenpide- ja purkuluvista sekä ilmoitusmenettelystä (MRL 125 §, 126 §, 127 §, 129 §, 176 §),
2. päättää luvan voimassaoloajan jatkamisesta (MRL 143 §),
3. päättää aloittamisoikeudesta (MRL 144 §),
4. päättää vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan hyväksymisestä (MRL 122 §),
5. päättää vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakennusluvan yhteydessä (MRL 175 §),
6. päättää rakennuttajavalvonnasta, asiantuntijatarkastuksesta ja ulkopuolisesta tarkastuksesta (MRL 151 §),
7. päättää rakennustyön loppuunsaattamismääräyksestä (MRL 170 §),
8. vahvistaa kokoontumistilan henkilömäärän (MRL 117 k §)
9. päättää maisematyöluvista (MRL 128 §) ja päättää puiden kaatamista koskevan lupa-asian ratkaisemisen siirtämisestä kaupungin puutarhurille,
10. päättää ympäristönhoidosta (MRL 167 §),
11. päättää suunnittelutarveratkaisuihin (MRL 137 §),
12. päättää poikkeamisluvista, kun kysymyksessä on olemassa olevan rakennuksen korvaaminen uudella, rakennuksen laajentaminen tai rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen,
13. päättää poikkeaman rakennusjärjestyksen määräyksistä.

Tarkastusinsinööri

1. päättää rakennus-, toimenpide- ja purkuluvista sekä ilmoitusmenettelystä (MRL 125 §, 126 §, 127 §, 129 §, 176 §),
2. päättää luvan voimassaoloajan jatkamisesta (MRL 143 §),
3. päättää aloittamisoikeudesta (MRL 144 §),
4. päättää vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan hyväksymisestä (MRL 122 §),
5. päättää vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakennusluvan yhteydessä (MRL 175 §),
6. vahvistaa kokoontumistilan henkilömäärän (MRL 117 k §),
7. päättää maisematyöluvista (MRL 128 §),
8. päättää ympäristönhoidosta (MRL 167 §),

9. päättää niistä valtion osalainoittamaan ja korkotuettuun asuntotuotantoon kuuluvista asioista, joita ei ole säädetty kaupunginhallituksen ratkaistaviksi.

Ympäristönsuojelusihteeri

1. tekee päätökset ympäristönsuojelulain 118–120 § mukaisista ilmoituksista,
2. toimii ympäristönsuojelulain 172 § ja 182 § ja jätelain 122, 123 ja 126 § ja vesilain 14 luvun 3 ja 11 § mukaisena viranhaltijana,
3. päättää kunnan myöntämän ympäristö- ja maa-ainesluvan vähäisistä muutoksista ja luvan siirtämisestä,
4. antaa ympäristönsuojelulain 175 § ja 180 § mukaiset määräykset,
5. päättää toiminnan keskeyttämisestä ympäristönsuojelulain 181 § mukaisissa tapauksissa,
6. myöntää ympäristönsuojelulain 156 d § poikkeuksen talousjätevesien käsittelyvaatimuksista,
7. myöntää ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen kunnallisista ympäristönsuojelumääräyksistä,
8. päättää vesilain 14 luvun 2 §:n tarkoittamista toimenpiteistä lukuun ottamatta hallintopakkoa,
9. päättää roskaantuneen alueen siivoamisesta sekä jätelain mukaisista kielloista ja määräyksistä (jätelaki 75 ja 125 §),
10. päättää tutkintapyyntöjen tekemisestä ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilain rikkomuksesta,
11. päättää luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen lakkauttamisesta (luonnonnsuojelulaki 26 § ja 28 §),
12. päättää maastoliikennelain 30 § ja vesiliikennelain 106 § mukaisista luvista,
13. antaa ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon muille hallintokunnille ja viranomaisille kiireellisissä asioissa ja asioissa, joiden merkitys on yleisen edun kannalta vähäinen,
14. toimii maa-aineslain 15 §:n mukaisena valvojana, jolla on tarvittaessa oikeus ottamistoiminnan keskeyttämiseen,
15. hyväksyy ympäristönsuojelulain 59 §:n ja maa-aineslain 12 §:n ja maa-ainestaksan mukaisen vakuuden ja päättää vakuuden palauttamisesta,
16. päättää vesihuoltolain 11 § mukaisista vapautushakemuksista,
17. päättää yksityisalueella sijaitsevien romuajoneuvojen siirtämisestä ja hävittämisestä.

Työllisyyspalveluvastaava

1. vastaa kokonaistyöllisyyden kehittämisestä,
2. vastaa työllisyysavustuksiin ja -tukiin liittyvästä valmistelusta ja päätöksenteosta (esim. palkkatukisopimukset, työkokeilu, oppisopimus),
3. toimii valmistelijana kaupunginhallituksen työllisyysasioissa,
4. päättää työllisyyden hoidon kuntalisästä,
5. vastaa kaupungin TYP-toiminnasta,
6. voi myydä kaupunkikonsernin omaisuutta huutokaupoissa.

Hyvinvoinnin palvelualue

Varhaiskasvatusjohtaja

1. vastaa varhaiskasvatuksen tulosityksiköstä
2. johtaa ja kehittää varhaiskasvatusta ja siihen liittyvää toimintaa sekä valvoo ja ohjaa yksityistä varhaiskasvatusta,
3. päättää tulosityksikön palvelujen antamisesta hyvinvointilautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti, ellei tehtävää jonkin asian osalta ole siirretty muulle viranhaltijalle,
4. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesta maksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta tulosalueensa palvelujen osalta,

5. vastaa varhaiskasvatuksen maksujärjestelmien kehittämisestä,
6. päättää varhaiskasvatustalouden ostamisesta,
7. päättää varhaiskasvatuksessa ja varhaiskasvatuksen esiopetuksessa annettavan erityisopetuksen järjestelyistä,
8. päättää varhaiskasvatuksen työajoista hyvinvointilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti,
9. päättää varhaiskasvatukseen ottamisesta,
10. päättää perhepäivähoitajille maksettavista erityiskorvauksista,
11. päättää varhaiskasvatuksessa tehostetun tuen aloittamisesta ja lopettamisesta,
12. päättää varhaiskasvatuksen yleisen tuen osalta tarvittavien tukipalveluiden järjestämisestä.

Päiväkotien johtaja

1. vastaa päiväkotien toiminnasta ja toimii päiväkotien hallinnollisena johtajana
2. osallistuu päiväkotien osalta talousarvion ja käyttösuunnitelman suunnitteluun.

Rehtori

1. vastaa perusopetuksen (esiopetus ja perusopetus 1-6 vuosiluokat sekä aamu- ja iltapäivätoiminta) tulosyksiköstä,
2. laatii ja toteuttaa koulukohtaiset opetussuunnitelmat ja lukuvuosisuunnitelmat yhteistyössä opettajien kanssa,
3. vastaa talousarvion ja käyttösuunnitelman suunnittelusta sekä suorittaa muut taloudenhoitoon liittyvät tehtävät,
4. vastaa koulutuksen ja sen vaikuttavuuden arvioinnin toteuttamisesta,
5. päättää oppivelvollisen ja esiopetukseen oikeutetun lähikouluun tai muuhun opetuspaikkaan ja sen vaihtamiseen liittyvät asiat (POL 6 §),
6. päättää oppilaan opetuksen järjestämisestä poikkeuksellisesti ja erityisistä opetusjärjestelyistä (POL 18 §),
7. päättää opetuksen julkisuuden rajoittamisesta (POL 19 §),
8. päättää luvasta opetuksen aloittamiseen vuotta aiemmin tai myöhemmin (POL 27 §),
9. päättää opetusryhmistä ja valitun aineen tai oppimäärän vaihtamisesta toiseksi (POL 30 §),
10. päättää ns. toissijaisten hakijoiden oppilaaksi ottamisesta (POL 28 §),
11. päättää poissaololuvan myöntämisestä oppilaalle tai opiskelijalle yli viiden päivän ajaksi,
12. päättää opetuksen epäämisestä oppilaalta enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi (POL 36 §),
13. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle (POL 36 §),
14. päättää väliaikaisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden, sijaisten ja tuntiopettajien valinnasta enintään lukuvuoden ajaksi (POL 37 §),
15. päättää päättötodistuksen, erotodistuksen ja oppimäärän suorittamista koskevan todistuksen antamisesta (pa 12 §),
16. päättää oppilaan arvioinnin uusimisesta yhteistyössä oppilaan opettajien kanssa (pa 19 §),
17. päättää yhteistyössä opettajan kanssa todistuksen antamisesta oppilaalle perusopetuksen suorittamisesta erityisessä tutkinnossa (pa 23 §),
18. päättää vuosiluokalle jättämisestä yhteistyössä opettajan kanssa (pa 13 §),
19. päättää opetusharjoittelijan ottamisesta (pa 22 §),
20. päättää koulumatkaedusta olemassa olevan lainsäädännön ja lautakunnan määrittelemien ohjeiden mukaisesti (POL 32 §),
21. päättää koulunsa osalta kohdassa tulosyksikköpäällikkö mainituista tehtävistä,

22. suorittaa muut opetus- ja kasvatustavoitteista johtuvat, opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaan kuuluvat ja erikseen määrätyt tehtävät,
23. päättää tilojen, alueiden ja irtaimiston tilapäisestä käytöstä hyvinvointilautakunnan määrittelemien perusteiden mukaisesti,
24. huolehtii siitä, että tarvittava yhteistyö Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen (Siun sote) kanssa toteutuu opetuksen ja kasvatuksen rajapinta-asioissa,
25. päättää perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksun vähentämisestä tai perimättä jättämisestä.

Vararehtori / yhdysopettaja

Alakoulun alueelle ja yläkoululle voidaan nimetä vararehtori, jos alueen tai yläkoulun palkkaperusteryhmien määrä on riittävä. Vararehtori nimetään koulun opettajien keskuudesta. Vararehtori hoitaa erikseen määrätyt tehtävät sekä toimii rehtorin sijaisena hänen ollessaan estynyt tai muutoin esteellinen.

Muilla alakouluilla, joissa ei ole vararehtoria, nimetään opettajien keskuudesta yhdysopettaja.

Yläkoulun ja lukion rehtori

1. laatii ja toteuttaa koulujen opetussuunnitelmaa ja lukuvuosisuunnitelmaa yhteistyössä opettajien kanssa,
2. huolehtii ja vastaa talousarvion suunnittelusta ja toteutumisesta sekä suorittaa muut taloudenhoitoon liittyvät tehtävät,
3. vastaa koulutuksen ja sen vaikuttavuuden arvioinnin toteuttamisesta,
4. päättää oppilaan opetuksen järjestämisestä poikkeuksellisesti ja erityisistä opetusjärjestelyistä (POL 18 §, LL 13 §, la 2 §),
5. päättää opetuksen julkisuuden rajoittamisesta (POL 19 §, LL 14 §),
6. päättää opetusryhmistä ja valitun aineen tai oppimäärän vaihtamisesta toiseksi (POL 30 §),
7. päättää ns. toissijaisten hakijoiden oppilaaksi ottamisesta (POL 28 §),
8. päättää tarvittaessa opiskelijoiden ottamisesta lukioon (LL 19 §)
9. päättää poissaololuvan myöntämisestä oppilaalle tai opiskelijalle yli viiden päivän ajaksi,
10. päättää opetuksen epäämisestä oppilaalta enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi (POL 36§) tai opiskelijalta enintään kolmen päivän ajaksi (LL26 §, la 12 §),
11. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle tai opiskelijalle (POL 36 §, LL 26 §),
12. päättää väliaikaisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden, sijaisten ja tuntiopettajien valinnasta enintään lukuvuoden ajaksi (POL 37 §),
13. päättää päättötodistuksen, erotodistuksen ja oppimäärän suorittamista koskevan todistuksen antamisesta (pa 12 §, la 8 §),
14. päättää oppilaan tai opiskelijan arvioinnin uusimisesta yhteistyössä oppilaan opettajien kanssa (pa 19 §, la 13 §),
15. päättää yhteistyössä opettajan kanssa todistuksen antamisesta oppilaalle perusopetuksen tai lukion suorittamisesta erityisessä tutkinnossa (POL 38 §, pa 23 §, la 17 §),
16. päättää vuosiluokalle jättämisestä yhteistyössä opettajan kanssa (pa 13 §),
17. päättää muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta (LL 23 §),
18. päättää luvan myöntämisestä lukion suoritusajan pidennykseen ja oppilaan toteamisesta eronneeksi (LL 24 §),
19. päättää opetusharjoittelijan ottamisesta (pa 22 §),
20. päättää koulumatkaedusta olemassa olevan lainsäädännön ja lautakunnan määrittelemien ohjeiden mukaisesti (POL 32 §),
21. suorittaa muut opetus- ja kasvatustavoitteista johtuvat, opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaan kuuluvat ja erikseen määrätyt tehtävät,
22. päättää tilojen, alueiden ja irtaimiston tilapäisestä käytöstä hyvinvointilautakunnan määrittelemien perusteiden mukaisesti,

23. huolehtii siitä, että tarvittava yhteistyö Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen (Siun sote) kanssa toteutuu opetuksen ja kasvatuksen rajapinta-asioissa.

Perusopetuksen ja lukion opettaja

1. yhteistyössä oppilaiden, näiden huoltajien, muiden opettajien ja koulun henkilökunnan kanssa pyrkiä saavuttamaan opetukselle ja kasvatukselle säädetyt ja määrätyt tavoitteet,
2. suorittaa perusopetuslaissa ja –asetuksessa, sekä lukiolaissa ja –asetuksessa, säädetyt, opetussuunnitelmassa ja siihen perustuvassa lukuvuosittaisessa työsuunnitelmassa määrätyt ja muut erikseen määrätyt tehtävät,
3. päättää opetusta häiritsevän opiskelijan poistamisesta luokasta tai muusta opetustilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta (POL 36 §, LL 26 §),
4. päättää oppilaan määräämisestä jälki-istuntoon (POL 36 §),
5. päättää oppilaan määräämisestä kotitehtävien suorittamiseen valvonnan alaisena (POL 36 §),
6. päättää arvioinnista oppiaineen/aineryhmän/opintokokonaisuuden ja käyttäytymisen osalta (pa 13 §, la 9 §),
7. päättää vuosiluokalle jättämisestä yhteistyössä rehtorin kanssa (pa 13 §),
8. päättää oppilaan arvioinnin uusimisesta yhteistyössä rehtorin kanssa (pa 19 §, la 13 §),
9. päättää yhteistyössä rehtorin kanssa todistuksen antamisesta oppilaalle perusopetuksen tai lukion suorittamisesta erityisessä tutkinnossa (pa23 §, la 17 §),
10. päättää oppilaan ja opiskelijan päättöarvioinnista yhteistyössä rehtorin kanssa (pa 9 §, la 13 §),
11. osallistuu stipendien ja muiden apurahojen jaosta päättämiseen, mikäli rahastojen säännöissä ei toisin määrätä,
12. myöntää luvan oppilaalle enintään viiden (5) päivän poissaoloon koulusta,
13. on rehtorin määräyksestä velvollinen hoitamaan omien tehtävien lisäksi myös toisen opettajan tehtäviä tämän poissa ollessa,
14. osallistuu opetussuunnitelmien laadintaan, opetuksen ja sen laadun sekä koulun muun toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.

Hyvinvointikoordinaattori

1. vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnista,
2. vastaa joukkoliikenteen ja koulukuljetusten kehittämisestä, kilpailuttamisesta ja yhteensovittamisesta,
3. vastaa varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kehityshankkeiden ja projektien valmistelusta ja toteuttamisen valvonnasta,
4. vastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen OPS-prosessien läpiviennistä,
5. toimii kaupungin järjestöyhdyshenkilönä,
6. toimii ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina,
7. toimii ikäystävällisyyden edistämisen vastuuhenkilönä,
8. osallistuu henkilöstöhallinnon prosessien toteuttamiseen,
9. vastaa osaltaan yhteistyöstä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen (Siun sote) rajapinta-asioissa.

Kansalaisopiston rehtori

1. päättää kansalaisopiston opetuksenjärjestämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta,
2. päättää opiskelijoiden ottamisesta opistoon ja opiskeluoikeuden epäamisestä,
3. vastaa kulttuuritoimen tehtävistä,
4. vastaa Kulttuurikeskuksen näyttelytoiminnasta,
5. päättää kaupungin taidehankinnoista ja taideteosten sijoittamisesta.

Kansalaisopiston suunnittelijaopettaja

1. hoitaa kansalaisopiston opetustehtäviä,

2. suunnittelee ja koordinoi opintokokonaisuuksia/kursseja,
3. hallinnoi ja seuraa hankkeita.

Musiikkiopiston rehtori

1. johtaa oppilaitosta ja vastaa sen toiminnasta sekä osallistuu opetustyöhön,
2. antaa tarvittavat kertomukset, tiedot ja selvitykset toiminnasta,
3. kehittää oppilaitoksen yhteistyötä eri sidosryhmien välillä,
4. päättää oppilaaksi ottamisesta lautakunnan hyväksymien valintaperusteiden mukaisesti,
5. antaa todistukset,
6. päättää arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta (tpa 3§),
7. päättää kurinpitotoimenpiteistä ja oppilaille annettavista varoituksista,
8. päättää opiskeluoikeuden epäämisestä,
9. päättää soitinten vuokraamisesta,
10. päättää konserttitoiminnasta,
11. päättää tilojen, alueiden ja irtaimiston tilapäisestä käytöstä hyvinvointilautakunnan määrittelemien perusteiden mukaisesti.
12. päättää oppilaan vapauttamisesta musiikkiopistossa opiskeltavan aineen opetuksesta, erityisistä opetusjärjestelyistä sekä korvaavan opetuksen järjestämisestä, sekä HOPS (henkilökohtaisten opetussuunnitelmien) toteuttamisesta tarpeen mukaan,
13. päättää oppilasmaksusta vapauttamisesta ja vapaaoppilaspaikan myöntämisestä hyvinvointilautakunnan päättämän kriteeristön mukaisesti,
14. päättää opiston ulkopuolella suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
15. päättää perustellusta syystä rajoittaa oikeutta päästä seuraamaan opetusta,
16. vastaa osaltaan kulttuuritoimen tehtävistä,
17. huolehtii stipendien ja muiden oppilaiden huomioimisten toteuttamisesta ja myöntämisestä,
18. määrittelee konserttien ja muiden tulosyksikön järjestämien tilaisuuksien pääsymaksut.

Musiikkiopiston opettaja

1. antaa opetussuunnitelman mukaista opetusta ja huolehtii siihen liittyvistä muista tehtävistä kuten oppilasarvioinnista ja säännöllisen palautteen antamisesta sekä osallistuu oman opetusalan opetuksen suunnitteluun, opintoneuvontaan ja musiikkiopiston kehittämistyöhön,
2. seuraa musiikkikasvatuksen ja musiikin opetuksen yleistä kehitystä sekä tekee esityksiä rehtorille oppilaitoksen toiminnan kehittämiseksi,
3. pyydettyään antaa ennen varsinaisen työkauden alkua opetustyötään koskevan suunnitelman rehtorille sekä työkauden päätyttyä selostuksen opetustyöstään,
4. hoitaa hallussaan olevaa oppilaitoksen kalustoa, opetusvälineitä ja oppimateriaalia sekä tekee niitä koskevia esityksiä rehtorille,
5. osallistuu oppilaitoksen kokouksiin ja muihin rehtorin määräämiin tilaisuuksiin,
6. pitää päiväkirjaa annettujen ohjeiden mukaan,
7. päivittää säännöllisesti oppilaan opintotiedot sekä tarvittaessa oppilaan yhteystietojen muutokset ja tiedot soitinlainoista oppilashallintojärjestelmään,
8. pitää yhteyttä oppilaan huoltajiin ja kehittää yhteistyötä musiikkiopiston ja kodin välillä,
9. päättää oppilaan tasosuoritusten ja lopputyön arvioinnista Suomen Musiikkioppilaitosten liiton, musiikkiopiston opetussuunnitelman sekä opettajakunnan yhdessä tekemien ohjeiden mukaisesti,
10. päättää opetusta häiritsevän oppilaan poistamisesta luokasta,
11. tekee esihenkilön osoittamaa muuta työtä OVTES:n määrittelemän tuntimäärän verran.

Kirjastotoimen johtaja

1. vastaa toimialastaan kirjastolain määrittämällä tavalla,

2. koordinoi kirjastojen välistä kirjastojärjestelmä- ja seutuyhteistyötä,
3. päättää kirjastoaineiston valinnasta, hankinnasta ja poistoista,
4. päättää hakeutuvien kirjastopalveluiden järjestämisestä kirjaston ulkopuolisissa vaihtuvissa palvelupaikoissa,
5. hyväksyy kirjaston käyttö säännöt ja päättää asiakkailta perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti,
6. päättää kirjastossa järjestettävistä näyttelyistä ja tapahtumista,
7. päättää kirjaston tilojen tilapäisestä käytöstä muuhun kuin kirjastotoimen tehtävän mukaiseen tarkoitukseen.

Nuorisosihteeri

1. vastaa lasten ja nuorten kulttuuritoiminnasta,
2. vastaa Kulttuurikeskuksen toiminnasta ja päättää tilojen käytöstä,
3. johtaa Kulttuurikeskuksen ja nuorisotoimen henkilökunnan toimintaa sekä määrää sen tehtävistä, ellei sitä ole muutoin määrätty,
4. valmistelee toiminta- ja kohdeavustukset hyvinvointilautakunnalle päätettäväksi,
5. päättää kaupungin järjestämästä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä edistävästä toiminnasta,
6. kehittää kaupungin ja järjestöjen sekä muun kansalaistoiminnan välistä yhteistyötä,
7. päättää nuorisokahvila Nuokkarin toiminnasta,
8. päättää nuorisotilojen käytöstä ja vuoroista,
9. päättää nuorten kesätyöpaikoista.

Museonjohtaja

1. vastaa toimialastaan museolain määrittämällä tavalla
2. päättää museotoimen tilojen tilapäisestä käytöstä muuhun kuin museotoimen tehtävän mukaiseen tarkoitukseen,
3. päättää museon järjestämistä näyttelyistä ja tapahtumista,
4. päättää museokokoelmien kartuttamisesta ja museoaineiston poistoista,
5. päättää museon ja kotiseutuarkiston aineiston lainaamisesta ja kopioimisesta,
6. tekee yhteistyötä koulujen, museoiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa sekä huolehtii museon markkinoinnista,
7. päättää Pielisen museon ja Paaterin palvelujen myyntiin liittyvien sopimusten tekemisestä.

Liikuntasihteeri

1. valmistelee liikuntaseurojen toiminta- ja kohdeavustukset hyvinvointilautakunnalle,
2. vastaa liikuntapaikoilla tapahtuvan liikunta- ja muun toiminnan suunnittelusta, markkinoinnista, toiminnan johtamisesta sekä liikuntapaikkojen käytön seurannasta,
3. määrittelee ja vastaa liikuntapaikkojen hoito- ja palvelutasosta,
4. päättää liikuntatilojen käyttövuoroista,
5. vastaa erityisryhmien liikunnan järjestämisestä,
6. kehittää toimialallaan kaupungin ja järjestöjen sekä muun kansalaistoiminnan välistä yhteistyötä,
7. osallistuu kaupungin edustajana Kolin - Loma-Kolin alueen latu- ja ulkoilureittipoolin hallintoon.

Ruokahuoltopäällikkö

1. vastaa ruokahuoltopalveluiden toiminnasta ja laadunhallinnasta,
2. vastaa ruokahuoltopalveluiden kustannuslaskennasta,
3. päättää suoritteiden tai aterioiden hinnoista,
4. päättää varhaiskasvatuksen ja koulutoimen ruokalistaista.

Kuntatekniikkaliikelaitos

Kuntatekniikan päällikkö

1. päättää kuntatekniikkaliikelaitoksen hallintaan kuuluvien yleisten alueiden luovuttamisesta tilapäiseen käyttöön enintään kymmeneksi vuodeksi sekä alaisensa viranhaltijoiden oikeudesta päättää niistä,
2. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 89 §:ssä mainittujen johtojen, laitteiden ja rakennelmien siirtämisestä kaupungin hyväksymään paikkaan,
3. päättää johtojen yms. laitteiden sijoittamisesta kaupungin hallintaan kuuluville yleisille alueille tai määrää alaisensa viranhaltijan niistä päättämään,
4. suorittaa maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin mukaista valvontaa,
5. päättää luonnonvarojen ja muun omaisuuden myynnistä, kun myynti on tarpeellinen kunnallisteknisten töiden toteuttamiseksi,
6. vastaa kaupungille kuuluvalta osalta öljyvahinkojen torjunnasta.

Työpäällikkö

1. päättää rakennustyön vuoksi tai muutoin tarpeellisista tilapäisistä liikennejärjestelyistä ja liikenteenohjauslaitteista sekä alaisensa viranhaltijoiden oikeudesta päättää niistä,
2. päättää katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä,
3. käyttää ratkaisuvaltaa urakkakohteiden muutos- ja lisätöissä,
4. myöntää kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunnan hyväksymien yksityisteiden avustusperusteiden ja talousarviossa hyväksytyjen määrärahojen nojalla yksityisteiden perusparantamisen ja kunnossapidon raha-avustukset ja valvoo niiden käyttöä,
5. päättää kadunpidosta ja kadunpidon lopettamisesta (maankäyttö- ja rakennuslaki 86 §),
6. määrää kadun kunnossapitoluokituksesta sekä kunnossapitovelvollisuuden jakautumisesta kaupungin ja kiinteistön omistajan välillä,
7. päättää kaupungin konekeskuksen poistettavan materiaalin myymisestä ja hävittämisestä vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

Paikkatietoasiantuntija

1. vastaa kuntatekniikkaliikelaitoksen tuottamista paikkatietopalveluista ja niiden kehittämisestä,
2. vastaa rakennusvalvontamittauksista esim. rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä sekä rakennuksen sijaintikatselmuksesta,
3. edustaa Lieksan kaupunkia maanmittaustoimituksissa,
4. päättää osoitemerkinnästä,
5. päättää johtoja yms. laitteita, ulkoilu-, moottorikelkka- ym. reittejä ja tieoikeuksia varten tarvittavien käyttöoikeuksien luovuttamisesta sekä edellä sanottujen käyttöoikeuksien hankkimisesta kaupungin tarpeita varten kuultuaan rakennusvalvontaa, maankäyttöä ja vesihuoltoliikelaitosta,
6. toimii kaavoitusmittauksen valvojana ja pohjakartan hyväksyjänä,
7. toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten erillisten tonttijakojen laatijana, muuttajana tai kumoajana.

Metsävastaava

1. toimii kaupungin metsäasiantuntijana ja vastaa kaupungin metsästrategian valmistelusta,
2. vastaa kaupungin omistaman metsävarallisuuden ja metsänhoidon suunnittelusta sekä sen toteutuksesta,
3. vastaa taajamametsien hoitosuunnitelman laatimisesta yhteistyössä vihertyönjohtajan kanssa,
4. toimii kaupungin edustajana ja valvojana metsänhoitoon, hankintaan ja puunkorjukseen liittyvissä tehtävissä
5. päättää luonnonvarojen ja metsätaloustuotteiden myymisestä toimielinten antamien ohjeistuksien mukaisesti, ja korttelialueiden osalta kuultuaan maankäyttöpäällikköä,
6. päättää metsänhoitoon liittyvistä enintään 100.000 euron hankinnoista ja niiden kilpailuttamisesta,
7. päättää kaupungin omistamien maiden metsästysoikeuden vuokraamisesta.

Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltopäällikkö

1. päättää vesi- ja viemärlaitoksiin liittymisestä,
2. käyttää ratkaisuvaltaa urakkakohteiden muutos- ja lisätöissä,
3. päättää vesi- ja jätevesilaskuista ja niiden maksuunpanosta,
4. päättää jätevesimaksusta vapauttamisesta enintään 1.000 euroon saakka,
5. vastaa vesihuoltolaitosten toiminnasta ja käyttää niiden puhevaltaa.

30 § Liikelaitosten johtokuntien tehtävät

Liikelaitosten johtokuntien yleiset tehtävät ja toimivalta

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen kannattavuudesta, hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Johtokunta ratkaisee asian esittelystä. Esittelijänä on laitoksen johtaja. Johtokunta voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman esittelyä.

Johtokunnan päätöksenteko- ja kokousmenettelyyn sovelletaan muutoin kaupungin hallintosäännön määräyksiä.

Liikelaitoksella on virkasuhteinen johtaja. Kaupunginhallitus valitsee ja irtisanoo johtajan sekä myöntää eron johtajalle johtokunnan esityksestä.

Johtokunta määrää johtajan sijaisen.

Kuntalaissa liikelaitoksen johtokunnalle säädettyjen tehtävien lisäksi johtokunta

1. päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoida niiden saavuttamisesta,
2. hyväksyy ehdotuksen liikelaitoksen talousarvioksi ja –suunnitelmaksi,
3. tekee esityksen Lieksan kaupunginhallitukselle johtajan valinnasta ja irtisanomisesta sekä eron myöntämisestä johtajalle,

4. hyväksyy liikelaitoksen investointien hankesuunnitelmat ja kustannusarviot valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa, kun hankkeen kustannusarvio ylittää 100.000 euroa, 500.000 euroon asti,
5. päättää liikelaitoksen nimen kirjoittamiseen oikeutetuista,
6. vastaa laitoksen kirjanpidosta,
7. laatii laitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen,
8. valvoo ja kehittää laitoksen kilpailukykyä ja kannattavuutta,
9. hyväksyy laitoksen toiminta- ja käyttösuunnitelman,
10. hyväksyy laitoksen riskienhallinnan suunnitelman ja ohjeistuksen,
11. hyväksyy laitoksen sisäisen valvonnan suunnitelman,
12. päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä liikelaitoksen ollessa korvausvelvollinen,
13. päättää laitoksen tuottamien palvelujen ja suoritteiden hinnoitteluperusteista ja maksuista,
14. päättää yli 100.000 euron hankinnoista 500.000 euroon asti, ja niiden kilpailuttamisesta,
15. päättää puitesopimukseen liittymisestä silloin kun liikelaitosta koskevien hankintojen arvo sopimusaikana on yli 100.000 euroa ja enintään 500.000 euroa,
16. päättää liikelaitoksen irtaimen omaisuuden (ei koske osakkeita ja osuuksia) myynnistä ja käytettäväksi luovuttamisesta, kun omaisuuden arvo ylittää 10.000 euroa.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitos huolehtii vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueella vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti kunnallisena liikelaitoksena. Lisäksi vesihuoltoliikelaitoksen tehtävänä on huolehtia vedenhankinnasta ja jätevedenpuhdistamisesta kunnan vesihuoltolaitosten tarpeita vastaavasti.

1. päättää vesi- ja viemärlaitostoinnoista ja koko kunnan vesihuollon kehittämisestä ja alueellisesta vesihuollon yleissuunnittelusta,
2. päättää vesihuoltolaitoksen maksuista ja taksoista kaupunginhallituksen ohjauksen mukaisesti,
3. päättää vesihuollon yleisistä toimitusehdoista,
4. tekee tarvittaessa kaupunginhallitukselle esityksen toiminta-alueen muuttamisesta tai antaa kaupungille asiassa lausunnon,
5. päättää vesimaksusta vapauttamisesta, kun ratkaisulta ei kuulu viranhaltijalle,
6. päättää vesihuoltolain ja vesihuollon yleisten toimitusehtojen tarkoittamista teollisuuslaitosten ja muiden poikkeuksellisten liittyjien kanssa tehtävistä erityissopimuksista.

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Lieksan kaupungin kuntatekniikkaliikelaitos tuottaa Lieksan kaupungin kunnallisena liikelaitoksena liikenneväylien, viheralueiden, satamien, vapaa-ajan alueiden ja kiinteistöjen ulkoalueiden sekä sähkö- ja ulkovalaistusverkon rakentamis- ja kunnossapitopalveluja sekä rakentamista koskevia tutkimus- ja mittauspalveluja. Lisäksi liikelaitos tuottaa toiminnassaan tarvittavia tukipalveluja

1. hyväksyy katusuunnitelman (MRL 85 §),
2. hyväksyy merkittävän muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelman (MRL 90 §),
3. vastaa kaupungin metsätaloudesta ja metsien hoidosta,
4. päättää yksityisteiden avustusperusteista,
5. päättää kuntatekniikkaliikelaitoksen hallintaan kuuluvien yleisten alueiden luovuttamisesta käyttöön yli kymmeneksi vuodeksi.

31 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin tai viranhaltija voi siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelon pitämisestä vastaa hallintopalvelut.

32 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hallintojohtaja.

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualueen asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee palvelualueen johtaja.

33 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja.

34 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai lautakunnan esittelijä.

35 § Asian ottaminen liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunta, sen puheenjohtaja tai johtokunnan esittelijä.

Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kaupunginhallituksessa.

36 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen jaoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta seuraavia asiaryhmiä:

- virkamatkat/koulutus päätökset
- virkavapaus/työlomapäätökset
- sijaisuuspäätökset
- työsopimukset

Lautakunnan tai johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tai johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta seuraavia asiaryhmiä:

- virkamatkat/koulutus päätökset
- virkavapaus/työlomapäätökset
- sijaisuuspäätökset
- työsopimukset

Ilmoitus ottokelpoisen päätöksen tekemisestä on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta tai päätöksen allekirjoittamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginhallituksen / lautakunnan / johtokunnan puheenjohtajalle ja esittelijälle. Ilmoitukseksi katsotaan päätösten julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla.

6. Normaalista toimivallasta poikkeaminen

37 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Palvelualuejohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

38 § Normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 37 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi vahvistamisen sijaan, sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

7. Toimivalta henkilöstöasioissa

39 § Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

40 § Viran tai toimen perustaminen ja lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä nimikkeen muuttamisesta.

41 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kaupunginhallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

42 § Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Kaupunginhallitus päättää viran kelpoisuusvaatimuksista.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Työsuhteeseen ottava viranomainen päättää toimen kelpoisuusvaatimuksista.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

43 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

44 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Henkilökunta otetaan Lieksan kaupungin palvelukseen.

Kaupunginvaltuusto ottaa virkaan kaupunginjohtajan, hallintojohtajan, talusjohtajan, hyvinvointijohtajan ja elinvoimajohtajan.

Kaupunginhallitus tai lautakunta ottaa alaiensa tulosyksiköiden päälliköt. Kaupunginhallitus ottaa liikelaitoksen johtajan.

Liikelaitoksen johtaja ottaa alaisensa henkilökunnan.

Muut viranhaltijat ja työntekijät valitsee toimialallaan palvelualueen johtaja lähimmän esihenkilön esityksestä. Enintään kolmen kuukauden määräaikaisiin palvelussuhteisiin ottamisesta päättää lähin esihenkilö talousarviomäärärahojen rajoissa. Yli kolmen kuukauden ja enintään vuoden määräaikaisiin palvelussuhteisiin ottamisesta päättää tulosyksiköpäällikkö. Yli vuoden kestäviin palvelussuhteisiin haetaan täyttölupa hallintojohtajalta. Täyttölupamenettely koskee myös liikelaitoksia.

Viranhaltijan ja työntekijän tehtäväkohtaisen palkan tai kokonaispalkan päättää voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten ja kaupungin palkkausta koskevien periaatteiden ja päätösten mukaisesti palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston valitsemien viranhaltijoiden kokonaispalkasta/tehtäväkohtaisesta palkasta. Sijaisten ja muun tilapäisen henkilöstön osalta palkasta päättää esihenkilöään kuultuaan sama viranhaltija, joka päättää ko. henkilön palvelussuhteeseen ottamisesta.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määrittämisestä ja työsuhteeseen ottava viranomainen sopii koeajasta.

Ilmoituksen viran/toimen vastaanottamisesta hyväksyy se, joka ottaa virkaan/toimeen. Mikäli virkavaalin tai valinnan on suorittanut monijäseninen toimielin, se voi päätöksellään siirtää viran/toimen vastaanottamisen hyväksymisen alaiselleen viranhaltijalle. Kaupunginvaltuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta kaupunginhallitus hyväksyy viran vastaanottamisen.

45 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Mikäli virkavaalin tai valinnan on suorittanut monijäseninen toimielin, se voi päätöksellään siirtää vahvistamisen alaiselleen viranhaltijalle.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

46 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

47 § Loma- ja työaikajärjestelyt

Nimetty esihenkilö

1. myöntää alaisensa henkilöstön vuosilomat ja vahvistaa loma-aikojen sijaisuusjärjestelyt,
2. hyväksyy työyksikössään työntekijöidensä työvuoro- ja päivystysjärjestelyt ja valvoo niiden noudattamista,
3. määrää tarvittaessa alaisensa henkilöstön lisä-, yli-, tai viikonlopputyöhön sekä varallaoloon.

48 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

30 päivää kestävien tai lyhempien harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisestä sekä virka- ja työvapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta päättää tulosityksiköpäällikkö.

Sellaisista harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista, joihin liittyy niiden palkallisuuden arviointi, ja muista yli 30 päivää kestävästä harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista, mukaan lukien vuorottelu- ja opintovapaa, päättää palvelualueen johtaja.

Osa-aikaeläkkeestä ja osa-aikalisästä päättää se toimielin tai viranomainen, joka ottaa palvelussuhteeseen, valtuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista kaupunginjohtajan osalta päättää kaupunginhallitus ja palvelualuejohtajien osalta kaupunginjohtaja.

49 § Muut kuin harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Virka- tai työvapaan, johon viranhaltijalla on lain tai työ- ja virkaehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus, myöntämisestä, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta päättää työntekijän esihenkilö.

50 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Paikallisen järjestelyerän täytäntöönpano ja neuvottelumenettely

Kaupungin johtoryhmä valmistelee kaupungin esityksen järjestelyerän käytöstä. Hallintojohtaja ja pääluottamusmiehet neuvottelevat paikallisen järjestelyerän käytöstä pyrkien johdonmukaisuus, läpinäkyvyys, objektiivisuus ja oikeudenmukaisuus huomioon ottaen mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen. Jollei asiasta päästä yksimielisyyteen, johtoryhmä päättää järjestelyerän käytöstä tehtäväkohtaisten palkkojen tai henkilökohtaisten lisien tarkistuksiin.

Tulospalkkaus

Kaupunginhallitus myöntää luvan tulospalkkauksen käyttöönottamiseen ja päättää niiden myöntämistä koskevat yleiset perusteet johtoryhmän esityksen pohjalta.

Johtavassa asemassa olevien työaikakorvaukset

Kaupunginhallitus päättää KVTES Työaikaa koskevassa luvussa mainittujen johtavassa asemassa olevien työaikakorvausten maksamisesta kaupunginjohtajalle, hallintojohtajalle, talousjohtajalle, elinvoimajohtajalle ja hyvinvointijohtajalle.

Palvelualueen johtaja vahvistaa työaikamuodot, joita toiminta-alueella noudatetaan.

Palvelualueen johtaja päättää tuntipalkkaisen henkilöstön palkkaryhmiin sijoittelusta.

Palvelualueen johtaja päättää, kuka tai ketkä toiminta-alueen henkilökuntaan kuuluvat saavat käsitellä henkilöstön terveydentilaa koskevia tietoja ja huumausainetestiä koskevaa todistusta.

51 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Palvelualueen johtaja päättää henkilöstön siirroista toimialallaan. Kaupunginjohtaja päättää palvelualueiden johtajia kuultuaan virkojen, toimien ja henkilöstön siirroista palvelualueiden välillä.

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättää kaupunginhallitus tai se viranomainen, joka päättää molempiin virkasuhteisiin ottamisesta.

Toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

52 § Sivutoimet

Viranhaltijoiden on ilman erillistä pyyntöä annettava palvelussuhteensa ulkopuolisista sivutoimistaan ilmoitus. Sama velvollisuus on työsopimuksen nojalla myös työsuhteisella henkilökunnalla. Sivutoimi-ilmoitus tehdään hallintojohtajalle.

Mikäli sivutoimen hoitaminen edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien hoitamiseen, on sivutoimeen aina haettava sivutoimilupa. Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää hallintojohtaja.

Sivutoimi-ilmoitus tulee tehdä ja sivutoimilupaa hakea ennen sivutoimen aloittamista.

53 § Työntekijän työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Kaupunginjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä palvelualueen johtajalta sekä palvelualueen johtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Palvelualueen johtaja päättää terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan työntekijältä sekä työntekijän määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

54 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Hyvinvointijohtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

55 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

56 § Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Kaupunginjohtajan lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja, palvelualueiden johtajien lomauttamisesta kaupunginjohtaja, muun viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää palvelualueen johtaja.

Liikelaitoksen henkilökunnan lomauttamisesta päättää liikelaitoksen johtaja. Liikelaitoksen johtajan lomauttamisesta päättää talousjohtaja.

57 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

58 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta tai muutoin menetettyjen ansioiden korvauksista ja niiden maksamisesta takautuvasti päättää hallintojohtaja.

59 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää hallintojohtaja.

8. Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen

60 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määriteltä kaupungin eri tehtävissä sekä

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
2. määrää kaupungin asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan,
3. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, toimialojen sekä toimialojen asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä,
4. päättää tiedonohjaussuunnitelman yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä

5. nimeää kaupungin arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät.

61 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kunnassa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli, muutosvaikutusten arviointi ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus,
2. vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteentoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta ja
4. vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

62 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa,
3. hyväksyy kaupungin tiedonohjaussuunnitelman,
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista,
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

II. TALOUS JA VALVONTA

9. Taloudenhoito

63 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

64 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion valtuuston liikelaitokselle asettamien sitovien tavoitteiden mukaisesti.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

65 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kokouksissaan, kuitenkin vähintään kaupungin raportointiaikataulun mukaisesti.

Toimielimet raportoivat toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvion toteutumisesta valtuustolle raportoinnin vuosisuunnitelman mukaisesti.

66 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet ja niitä vastaavat tulo- ja menoarviot. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

67 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

68 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti, ellei tässä hallintosäännössä muuta määrätä. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

69 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

70 § Rahatoimen hoitaminen

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Talusojohtaja päättää talousarviolainan ottamisesta kaupunginvaltuuston talousarvion hyväksymisen yhteydessä asettamissa rajoissa.

Talusojohtaja päättää tilapäisten kassalainojen ottamisesta sekä kuntatodistusten liikkeelle laskemisesta kaupunginhallituksen hyväksymien sopimusten puitteissa.

Talusojohtaja päättää kassavarojen tilapäisestä sijoittamisesta ja lunastamisesta kaupungin sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Talusojohtaja päättää perintönä tai lahjoituksena saatujen varojen tilapäisestä sijoittamisesta ja lunastamisesta lahjoitusrahaston sääntöjen mukaisesti tai kaupungin sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti, jos muuta ei ole määrätty.

Talusojohtaja päättää palkkatukilainojen myöntämisestä kaupunginhallituksen päättämien linjausten mukaisesti.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talusojohtaja.

71 § Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujentulotavoitteista talousarvion yhteydessä. Kaupunginhallitus ohjaa toimielimiä maksujen sisällöllisistä ja määrällisistä perusteista.

Toimielin päättää toimialansa maksuista.

Toimielimet voivat siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

72 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

10. Ulkoinen valvonta

73 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus.

74 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin tämän hallintosäännön kokousmenettelyä koskevan luvun määräyksiä.

75 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunta

1. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeellisiksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

76 § Sidonnaisuusilmoitukseen liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi 2 kertaa vuodessa.

77 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön 1 - 6 tilikaudeksi.

78 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

79 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

80 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

11. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

81 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
3. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan,
4. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti,
5. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
6. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta.

82 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

83 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, liikelaitosten johtajat sekä palvelualueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta.

84 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksia sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään tarkemmin kaupunginvaltuuston hyväksymässä Lieksan kaupungin johtamisen, valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa.

III. VALTUUSTO

12. Valtuuston toiminta

85 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa. Ennen valtuustokauden ensimmäistä puheenjohtajiston vaalia valtuusto päättää toimikauden pituudesta valtuustokauden aikana.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerintehtävistä huolehtii valtuuston päättämä viranhaltija.

86 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat valtuustotyöskentelyä varten muodostaa valtuustoryhmiä.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava. Ilmoitus jätetään valtuuston puheenjohtajalle.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

87 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

88 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat valtuustosalissa pidettävissä kokouksissa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

Muulla kuin valtuustosalissa pidettävien kokousten osalta puheenjohtaja voi valtuustoryhmien puheenjohtajia kuultuaan määrätä toisenlaisen istumajärjestyksen.

13. Valtuuston kokoukset

89 § Valtuuston kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla. Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet sekä tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Luottamushenkilöt vastaavat omien laitteidensa ja tietoliikenneyhteyksiensä tietoturvallisesta käytämisestä.

90 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous. Kokouskutsussa on myös mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kutsu valtuuston kokoukseen on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus tai läsnäolovelvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla. Mikäli kokous pidetään sähköisesti, ilmoituksesta tulee käydä ilmi verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta.

Valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta tiedotetaan ennen kokousta niissä tiedotusvälineissä, joissa valtuusto on päättänyt kokouksistaan ilmoittaa.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kaupunginhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kaupunginhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

91 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla,

liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

92 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

93 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

94 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille pyritään tiedottamaan jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

95 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille sekä kaupungin kirjaamoon.

Saatuun valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä, on puheenjohtajan kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

96 § Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

97 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

98 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

99 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

100 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

101 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

102 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

103 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, jos käsitellään asianomaisten toimielinten valmistelemia asioita; sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen sujuvan kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenjohtajan puheenjohtamisen tueksi valtuusto voi valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa päättää ryhmäpuheenvuorojen ja muiden puheenvuorojen enimmäiskestosta.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

104 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

105 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

106 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

107 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotukset ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

108 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai muulla valtuuston päättämällä tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti. Jos äänestys on toimitettu muulla tavalla kuin nimenhuudolla tai äänestyskoneella, äänestys on vaadittaessa tai puheenjohtajan katsoessa sen selvyuden vuoksi tarpeelliseksi toimitettava uudelleen nimenhuudolla tai äänestyskoneella.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

109 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määränemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

110 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

111 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 150 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

112 § Päätösten tiedoksianto

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

14. Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

113 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

114 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja.

Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla äänenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

115 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

116 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 118 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

117 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

118 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

119 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

120 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

121 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

15. Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

122 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite on kirjallisesti annettava puheenjohtajalle tai sihteerille.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

123 § Kaupunginhallitukselle osoitettavat kysymykset

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kahden kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

124 § Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden minuutin pituisia kysymyksiä kaupungin toimintaa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään valtuuston kokouksen yhteydessä, jollei valtuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kysymykseen vastaa sen toimielimen puheenjohtaja tai se viranhaltija, jonka vastuualueella kysymys koskee. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan

kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään kaksi arkipäivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

IV. PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

16. Kokousmenettely

125 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisesti hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

126 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla.

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Luottamushenkilöt vastaavat omien laitteidensa ja tietoliikenneyhteyksiensä tietoturvallisesta käytämisestä.

127 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käyty keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

128 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

129 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

130 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus vähintään kolme päivää ennen kokousta toimielimen päättämällä tavalla.

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 37 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää.

131 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

132 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

133 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

134 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

135 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
2. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.
3. Vaikuttamistoimielinten edustajilla hyvinvointilautakunnassa, ei kuitenkaan silloin kun käsiteltäviin asiakirjoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

136 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimitelmissä

Kaupunginhallitus voi määrätä muihin toimitelmiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimitelimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimitelmiin.

137 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

138 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

139 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

140 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitelimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitelin toisin päättä.

141 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimitelin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitelin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

142 § Esittelijät

Kaupunginhallituksen esittelijästä määrätään 3 §:ssä.

Kaupunginhallituksen lupajaoston esittelijänä rakennusvalvontatoimen ja koko lupajaoston toimialaan kuuluvissa asioissa toimii rakennustarkastuspäällikkö. Ympäristönsuojelusihteeri esittelee ympäristönsuojelutoimeen liittyvät asiat.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 74 §:ssä.

Hyvinvointilautakunnan esittelijänä toimii hyvinvointijohtaja.

Liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä toimii liikelaitoksen johtaja.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen esittelijänä toimii toimitelimen nimeämä viranhaltija.

143 § Esittely

Asiat päätetään toimitelimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädettyissä vaalitoimitelmissä ja tarkastuslautakunnassa asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitelmalle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimitelin toisin päättä.

Toimitelin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitelin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

144 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimitelimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimitelin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

145 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

146 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

147 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

148 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

149 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä hallintosäännössä määrätään äänestysmenettelystä ja vaalista valtuustossa.

150 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjanpitäjänä toimii lautakunnan tai muun toimielimen nimeämä henkilö.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- alaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta
- merkintä pöytäkirjan nähtävänä pidosta, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

151 § Päätösten tiedoksiinto kaupungin jäsenille

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

17. Muut määräykset

152 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla, kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kaupungissa, on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kaupungin palvelua koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

153 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimitelimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimitelimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimitelimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

154 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

155 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa kaupunginjohtaja, ja varmentaa hallintojohtaja, talousjohtaja, elinvoimajohtaja tai hyvinvointijohtaja.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa kaupunginjohtaja, ja varmentaa hallintojohtaja, talousjohtaja, elinvoimajohtaja tai hyvinvointijohtaja.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa toimielimen esittelijä ja varmentaa toimielimen nimeämä henkilö.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa toimielimen esittelijä ja varmentaa toimielimen nimeämä henkilö.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä, asiantuntijasihteeri, hallintosihteeri tai tiedonhallintasuunnittelija.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä, asiantuntijasihteeri, hallintosihteeri tai tiedonhallintasuunnittelija.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

156 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja sekä kaupunginjohtajan valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan toimialan johtava viranhaltija.

18. Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

157 § Yleiset määräykset

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan kunnan luottamushenkilöille kuntalain ja valtuuston päätösten mukaisesti maksettaviin palkkioihin ja kustannusten korvauksiin.

158 § Kokouspalkkiot

Kaupungin toimielinten kokouksista suoritetaan seuraavasti kokouspalkkiot:

Valtuusto

- puheenjohtaja 135,00 €
- jäsen 90,00 €

Kaupunginhallitus

- puheenjohtaja 135,00 €
- jäsen 90,00 €

Lautakunnat

- puheenjohtaja 120,00 €
- jäsen 80,00 €

Kaupunginhallituksen jaostot, neuvottelukunnat,
liikelaitosten johtokunnat

- puheenjohtaja 105,00 €
- jäsen 70,00 €

Muut toimielimet

- puheenjohtaja 67,50 €
- jäsen 45,00 €

Koulutus-, tiedotus- ym. tilaisuudet 45,00 €

Pöytäkirjan tarkastaminen eri toimituksena 15,00 €

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan palkkiot
äänestyksen toimituspäivältä

- puheenjohtaja, sihteeri ja kotiaänestyksiä suorittava vaalitoimitsija 165,00 €
- lautakunnan ja vaalitoimikunnan muu jäsen 145,00 €

Palkkioihin sisältyy kultakin toimituspäivältä palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä.

Vaalilautakunnan jäsenelle tai varajäsenelle, joka osallistuu pelkästään vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavaan vaalituloksen laskentaan, suoritetaan lautakunnan jäsenen kokouspalkkio.

Luottamushenkilö, joka nimettynä muuhun kuin tässä säännössä tarkoitettuun kokoukseen, neuvotteluun tai toimitukseen, edustaa kaupunkia tai valvoo toimialaansa, saa toimeksiannon antaneen toimielimen jäsenen kokouspalkkion. Matkoja kotoa toimituspaikalle ja takaisin ei lasketa toimitusaikaan, jollei kaupunginhallitus toisin erityisessä tapauksessa päättä. Toimeksiannon voi antaa erillisellä päätöksellään myös kaupunginjohtaja.

Viranhaltijoille, jotka veloitetaan osallistumaan toimielinten kokouksiin klo 16.00 jälkeen, maksetaan kokouspalkkio samansuuruisena kuin kyseisen toimielimen luottamushenkilöille.

159 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 50 prosenttia peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

160 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi, ellei edellisen kokouksen päättymisestä ole kulunut vähintään kahta tuntia.

161 § Vuosipalkkiot

Kokouspalkkioiden lisäksi maksetaan kokousten ulkopuolella toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavat vuosipalkkiot:

Valtuusto

- puheenjohtaja 2 150,00 €
- varapuheenjohtaja 800,00 €

Kaupunginhallitus

- puheenjohtaja 2 650,00 €
- varapuheenjohtaja 1 200,00 €
- muu jäsen 800,00 €

Hyvinvointilautakunta

- puheenjohtaja 1 000,00 €

Tarkastuslautakunta, kaupunginhallituksen lupajaosto, liikelaitosten johtokunnat

- puheenjohtaja 800,00 €

Valtuustokauden vaihtuessa vuosipalkkiot jaetaan suhteessa toimikauden pituuteen.

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausi- tai vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai -jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

162 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen.

163 § Muut kokoukset ja tilaisuudet

Neuvottelukuntien ja yhteistoimintaelinten sekä muiden vastaavien kokousten kokoontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

164 § Palkkio toimituksista

Toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta maksetaan 40 euroa. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi rakennus- ja katukatselmuksset sekä tarkastuslautakunnan arviointitilaisuudet.

Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että tehtävä perustuu toimielimen päätökseen.

165 § Kokouksen peruuntuminen

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

166 § Esittelijän ja sihteerin palkkio

Toimielimen esittelijälle ja sihteerille maksetaan jäsenen palkkio 50 %:lla korotettuna.

167 § Palkkion maksamisen edellytykset

Jos useampi henkilö toimii puheenjohtajan esteellisyyden tai kokouksesta poistumisen vuoksi kokouksen puheenjohtajana, korotettu palkkio maksetaan enimmän aikaa puheenjohtajana toimineelle luottamushenkilölle.

Palkkion maksaminen perustuu pöytäkirjaan tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin, johon on asianmukaisesti merkitty kokouksen/tilaisuuden kesto, läsnäolijat ja sekä saapumiset ja poistumiset.

Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

168 § Palkkioiden maksaminen

Palkkiot maksetaan 4 kertaa vuodessa.

169 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Korvauksen määrä on enintään 30 euroa /tunti.

Luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus, josta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut korvauksen hakijan työaikaa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Elinkeinonharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaikoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut.

Ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten korvaushakemus on esitettävä toimielimen sihteerille mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 15 päivää ennen korvausten maksupäivää.

Kunnan palveluksessa olevan luottamushenkilön tulee ilmoittaa hyvissä ajoin Lieksan kaupungin luottamustehtävän edellyttämästä poissaolosta esihenkilölle. Esihenkilön tehtävänä on, työtilanne huomioon ottaen, antaa lupa luottamustehtävän hoitamiseen. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

170 § Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Matkat korvataan vakituisesta asunnosta (eli osoitteesta, jossa luottamushenkilö on kirjoilla). Mikäli luottamushenkilö tulee kokoukseen suoraan työpaikaltaan, korvataan työpaikan ja kokouspaikan välinen matka, jos se on lyhempi kuin kodin ja kokouspaikan välinen matka.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

171 § Tarkemmat ohjeet

Kaupunginhallitus voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

172 § Erimielisyyden ratkaiseminen

Kaupunginhallitus on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.

V. VOIMAANTULO

173 § Voimaantulo

Hallintosääntö on voimassa 1.5.2024 lukien.